

Xavier Pla parla de George Simenon. Escriu un dels assaigs literaris més interessants, curiosos i de lectura més fascinatora, *Simenon i la connexió catalana*, publicat per 3i4, premi Joan Fuster d'assaig.

Un dels assaigs literaris més interessants, curiosos i de lectura més fascinatora és *Simenon i la connexió catalana* (3i4), de Xavier Pla, premi Joan Fuster d'assaig. Un dels llibres més ben escrits de testimonis de la Guerra Civil és *Cartes a Màrius Torres*, de Joan Sales, reeditat pel Club Editor. Un dels millors dietaris de l'exili és *L'exiliada. Dietari de l'exili, 1939-1940*, d'Artur Bladé i Desumvila, reeditat per Cossetània, llibre que es pot completar amb un gran descobriment: *Els dietaris retrobats (1939-1943)*, de l'historiador Ferran Soldevila (3i4).

Les novel·les i els llibres d'història formen els dos blocs més importants de novetats editorials del Sant Jordi 2007. I l'assaig és escadusser, però interessant. De Simenon a Companys, les temàtiques són variades

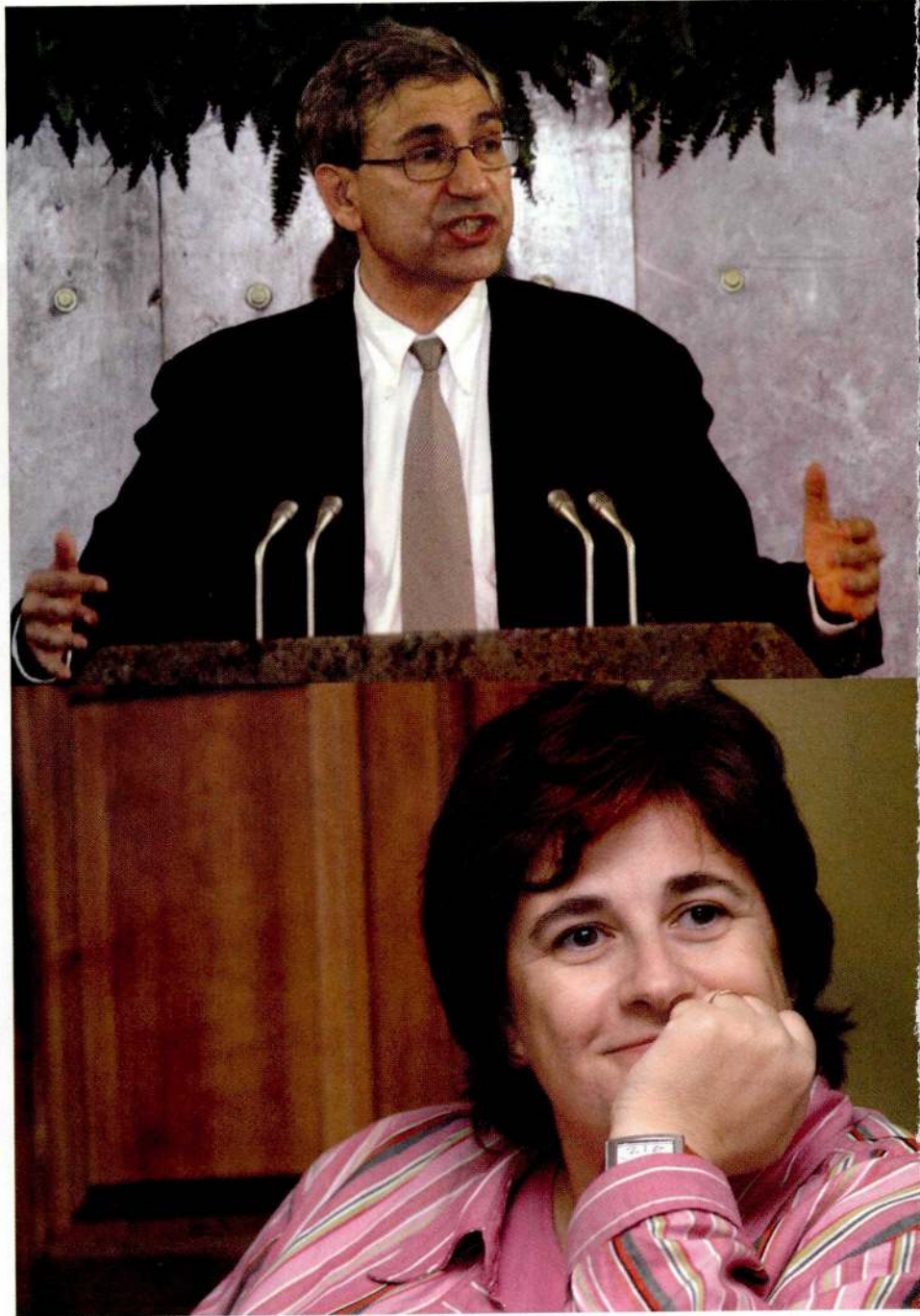
DE SIMENON A COMPANYS

Una de les cròniques més reeixides sobre la relació entre un escriptor i una ciutat és *Istanbul*, d'Orhan Pamuk, publicada per Bromera i traduïda per Carles Miró i Emma Piqué. Un dels millors assaigs de filosofia és *La força d'existir. Manifest hedonista* (Edicions de 1984), de Michel Onfray, traduït per Anna-Maria Corredor. Els retrats més bons del moment els signa Josep Maria Espinàs, amb *Relacions particulars* (La Campana).

Entre les traduccions més bones hi ha, sens dubte, les que signa Anna Casassas. La darrera és la novel·la *L'art de viure* (La Campana), de Goliarda Sapienza. La traductora també excel·leix en el nou Camilleri, *Sense títol* (Edicions 62). Una de les novel·les traduïdes amb força tensió narrativa és *Abril a París* (Columna), de l'austríac Michael Wallner, servida magníficament per Ramon Farrés, acreditat traductor de l'alemany. I una de les novel·les més ben traduïdes és *L'edifici Iaqubian* (Edicions de 1984), de l'egipci Alaa Al Aswani, en versió de Pius Alibek. Finalment, cal destacar un dels monuments a l'erudició medieval més espectaculars que s'hagin aixecat mai: l'edició que Antònia Carré ha fet de l'*Espill* de Jaume Roig, a Quaderns Crema. Però no tot s'acaba aquí.

Novel·les. El lector que busqui la novel·la novel·la, d'autor català, haurà de rumiar-s'ho molt: entre autors consagrats i autors nous, la llista és llarga. Hi ha les novel·les d'Isabel-Clara Simó (*El caníbal*), Gabriel Janer Manila (*Tigres*), Lluís-Anton Baulenas (*Àrea de servei*), David Nel·lo (*Les geografies de les veus*), Martí Domínguez (*El retorn de Voltaire*), Esperança Camps (*Eclipsi*), Imma Monsó (*Un home de paraula*), Jaume Benavente (*Llums a la costa*), Xavier Roca-Ferrer (*Les raons de Venus*), Antònia Vicens (*Ungles perfectes*), Jordi Cussà (*Clara i les ombres*), Gemma Lienas (*Pornografia i vestits de núvia*) o Jordi de Manuel (*El raptor de gnoms*).

Pel que fa als novel·listes nous, o encara no gaire coneguts, hi ha Manuel Forcano (*A fil d'espasa*), Teresa Pous (*La cançó dels deportats*), Salvador Balcells (*La taca negra*), Lluís Oliván Sibat (*Un pare possible*), Joan Mañans (*Arqueologia de l'amor*), Martí Giranell (*El pont dels jueus*), Francesc Miralles (*El Quart Reich. El secret de Montserrat*), Carles Decors (*Aquell món idíl·lic*), Maite Salord (*La mort de l'ànima*), Joaquim Pijoan (*Sayo-*

nara Barcelona), Ferran Ramon-Cortés (*Virus*), Neus Canyelles (*L'alè del búfal a l'hivern*) i Guillem Sala (*Imagina un carrer*). Finalment, cal fixar-nos en la primera novel·la del poeta i assagista Pere Rovira, *L'amor boig*, i també en el consell del jurat del premi Joan Crexells, que acaba d'indicar que la novel·la finalista del Sant Jordi del 2005, *La victòria de la creu*, de Miquel M. Gibert, publicada per Proa, és la millor novel·la del 2006.

Pel que fa al rescat de clàssics catalans, quan encara és fresc l'impacte que produeixen en tots els lectors *La tragèdia de*

cal Pere Llarg i L'estrella amb cua, d'Eduard Girbal Jaume, ens arriba un Juli Vallmitjana inèdit, *Albi*, novel·la recuperada, com els Girbal Jaume, per Enric Casassas, a Edicions de 1984. La va escriure poc abans de morir, el 1937 i no té res a veure amb el Vallmitjana que coneixem. L'enamorat dels gitanos se'n va a pescar a un poblet de vora mar, en aquesta ocasió, per fer un testament espiritual ple de tendresa. I si parlem d'inèdits, cal esmentar el recull de contes eròtics de Guillem Viladot, *Orgànic*, escrit el 1992 i publicat per l'editorial Fonoll. Tornant a Edicions de

Una de les millors cròniques sobre la relació entre un escriptor i una ciutat és *Istanbul*, d'Orhan Pamuk (dalt a l'esquerra). Esperança Camps presenta la novel·la *Eclipsi*. El poeta i assagista Pere Rovira (a la dreta).

1984, recordem que l'editorial, en l'Any Rusiñol, ha tingut l'encert d'editar *El poble gris*, un dels llibres més bons de l'autor. Finalment, tenim dos Verdaguers "nous", perquè s'editen per primera vegada, bo i respectant la llengua de l'autor, *Jovenívoles* (Galerada), a cura de Narcís Garolera, i *Perles* (Selecta), a cura d'Enric Casasses i Agnès Prats.

Els llibres de narracions hauran de competir amb Sergi Pàmies. *Si menges una lli-*

mona sense fer ganyotes, publicat l'any passat per Quaderns Crema, ha obtingut, a més d'un gran èxit, el premi Lletra d'Or i el Ciutat de Barcelona i per tot això serà una de les "novetats" per a molts compradors aquest Sant Jordi. Maria Antònia Oliver trenca un silenci de set anys amb un nou recull de contes, *Colors de mar*; Pere Guixà publica *No pots no sentir-ho*; Miquel de Palol, *El lleó de Böcklin i altres contes*; Ramon Erra, *Pólvora del quatre*

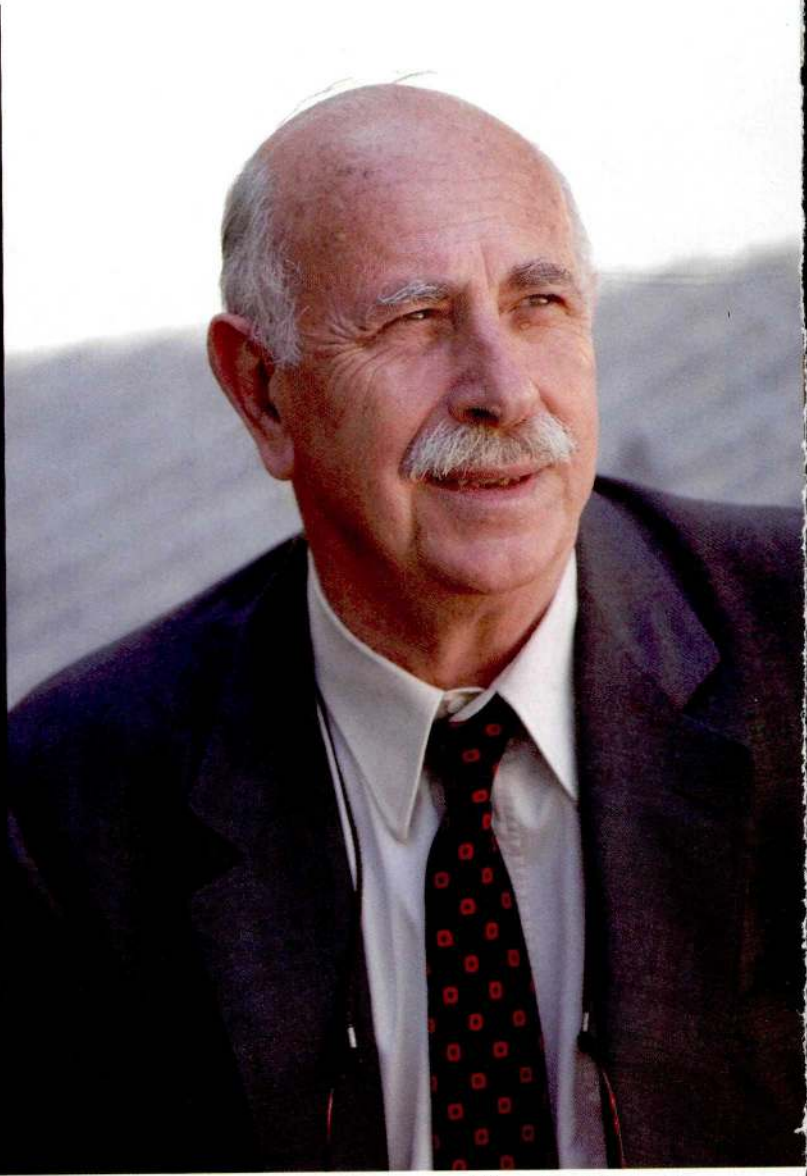
de juliol; i Borja Bagunyà, narrador jove i prometedor, *Defensa pròpia*.

Traduccions. Pel que fa a traduccions, hi ha el premi Llibreter, *El cinquè job*, de Robertson Davies; un nou Sandor Márai, *La germana*; les *Petites memòries* de José Saramago; la nova Donna Leon, *Deixeu estar els nens*; *Escolta la meva veu*, de Susanna Tamaro; *Les cendres d'Àngela*, de Frank McCourt; *Aquesta història*, d'Alessandro Baricco; *El mesurament del món*, de Daniel Kehlmann; *Arthur i George*, de Julian Barnes; *El conte número tretze*, de Diane Setterfield; *Al país dels homes*, de Hisman Matar; *Terra de ningú*, de Duong Thu Huong; *La fadeta*, de George Sand; *Set contes fronterers*, de Georges Moustaki; *Profecies i altres textos*, de Leonardo da Vinci; *Diari d'un boig*, de Lu Xun; *Trista vida*, de Chi Li; *Bessones vestides de blau*, de Mary Higgins Clark; o *Tres poemes dramàtics*, del grec Iannis Ritsos, en versió de Joan Casas.

Hi ha dues traduccions que ens afecten directament: *Es pot beure te amb porró?* (Mina), del periodista i novel·lista Martin Kirby, és la crònica d'una família anglesa instal·lada en una masia del Priorat. Publicada en anglès el 2005, ja s'ha traduït al portuguès i al neerlandès. I *Un llarg hivern* (La Campana), de l'irlandès Colm Tóibín, traduïda de l'anglès pel prestigiós traductor Víctor Compta, situada al Pirineu català. En un poblet a cavall del Pallars i l'Alt Urgell, hi fa viure dos germans i el pare, trasbalsats per la desaparició de la mare en un paisatge de neu. És un relat de 136 pàgines.

Poesia. En poesia destaquen els llibres de Joan Margarit (*Casa de Misericòrdia*), Feliu Formosa (*Centre de brevetat*), Jaume Pont (*Enlloc*) i Jordi Julià (*Principi de plaer*). I en poesia traduïda, sobresurt *La ciutat i el nen*, d'Ales Debeljak, poemari traduït directament de l'eslovè per Xavier Farré, amb la supervisió de Simona Skrabec i Jaume Creus. L'obra evoca la tragèdia de la guerra dels Balcans.

Llibres d'història. Els editors estan molt atents als llibres d'història i a les cròniques d'actualitat i aquest Sant Jordi presenten moltes novetats. Jordi Albertí publica *El silenci de les campanes*. De l'anticlericalisme del segle XIX a la persecució religiosa durant la guerra civil a Catalunya. Paul Preston, *Idealistes sota les*

D'esquerra a dreta, Lluís Companys protagonitza dos estudis; L'historiador Josep Termes publica dos llibres, *La catalanitat obrera*, i *Història de combat*. Jacint Verdaguer és novetat, amb *Jovenívoles* i *Perles*.

bales. Històries de la Guerra Civil, la Guerra Civil des d'un angle inèdit, la dels corresponsals estrangers, americans, anglesos o russos, que van enviar les seves cròniques a tot el món. Tres autors, Daniel Díaz, Fermí Rubiralta i Jaume Renyer, rellaten *Una història del FNC (1940-1990)* ilaia_campos Jordi Creus parla de les dones antifranquistes en l'obra *Dones contra Franco*. A Jaume Renyer, el trobem també parlant del republicanisme català contemporani, amb *L'esquerra de la llibertat*. Ferran Aisa, de *La Internacional*. Enric Vila, de Companys, amb *Lluís Companys. La veritat no necessita màrtirs*. Però també Arnau González i Gisela Bou, que estudien *La creació del mite Lluís Companys*. Jordi Llaonart Larios publica *Per*

entendre l'Iraq. Jaume Mestres, *Vietnam*. Robert Saviano, amb *Gomorra*, entra a l'interior de la camorra. Francesc Serés, a la Catalunya del moment, amb *La matèria primera*. Lluís Duran refà la història de Palestra, organització de la joventut catalana dels anys trenta, amb *Intel·ligència i caràcter. Palestra i la formació dels joves*. I Joaquim Roglan, la del boxejador Josep Gironès, amb *Combat a mort. Gironès i els boxejadors perseguits pel franquisme*.

La realitat d'un somni. Trenta anys d'escoles catalanes a la Catalunya del Nord, de La Bressola, és el llibre aniversari de l'experiència d'escolarització en català a la Catalunya del Nord. *Històries de Catalunya* és el llibre de la sèrie de TV3, escrit per Enric Calpena i Esther Rodríguez. *Veus de*

l'exili, basat en el programa *Veus de l'exili de Catalunya Ràdio*, recull 20 testimonis de la diàspora catalana. L'autor n'és Josep M. Figueres. Teresa Pàmies refà la vida de *Ràdio Pirenaica, les Emissions en llengua catalana de Radio España Independiente (1941-1977)*. I amb *La Biblioteca Museu Balaguer, un projecte nacional català*, Montserrat Comas i Güell demostra com Víctor Balaguer va convertir la ciutat de Vilanova i la Geltrú en el laboratori per posar en pràctica el model liberal d'organització social que va defensar en els diferents llocs de responsabilitat de la política espanyola de la segona meitat del XIX.

Josep Termes publica dos llibres de cop a l'editorial Afers: *La catalanitat obrera*,

una descripció detallada de la història, del pensament i de les idees d'uns partits i sindicats obrers en relació amb Catalunya i el dret d'autogovern durant els anys de la II República, i *Història de combat*, un recull de treballs esparsos de l'historiador fets al llarg de més de quaranta anys, bàsicament sobre història política i obrerisme. Un altre historiador també publica dos llibres, Xavier Torres i Sans. A Eumo/Pagès, *La Guerra dels Segadors*, i a Farell, *Cavallers i Bandolers. Nyerros i Cadells a la ciutat i vegueria de Vic*. Aquest llibre es concentra en la pugna local de nyerros i cadells, tan intensa com tràgica, a la ciutat de Vic i rodalia entre els anys 1590 i 1605.

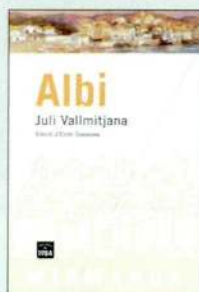
Tres llibres de memòries, és a dir, d'història personal i col·lectiva, criden l'atenció. Un és de l'escriptor Josep Piera (*Putxa postguerra*), el segon, del periodista Agustí Pons (*Temps indòcils*) i el tercer, del polític Macià Alavedra (*Entre la vida i la política*), records recollits per Enric Vila.

Epistolaris. Pel que fa a l'erudició popular, històrica o literària, tenim dos episto-

Novetats Sant Jordi 2007

Diari d'un boig i altres relats
Lu Xun

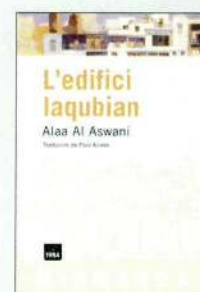
Albi
Juli Vallmitjana

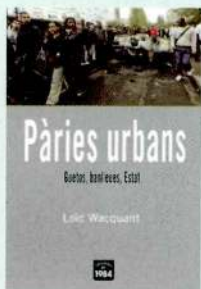
www.edicions1984.cat

El poble gris
Santiago Rusiñol

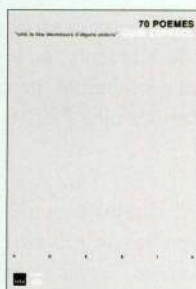
L'edifici laqubian
Alaa Al Aswani

Pàries urbans
(Guetos, banlieues, Estat)
Loïc Wacquant

La realitat d'un somni
(Trenta anys d'escoles catalanes a la Catalunya del nord)
La Bressola

70 poemes
Quim Espoñol

Contrarevolució
(Els Fets de Maig de 1937)
Ferran Aisa

La força d'existir
Michel Onfray

Apareixen dos epistolaris inèdits, un de Joan Maragall, i un altre de Salvador Espriu, amb Antoni Comas.

laris interessants. El primer és *Del seu afm. Espriu. Correspondència de Salvador Espriu amb Antoni Comas*, a cura de Mercè Comas Lamarca. El llibre presenta la relació epistolar al llarg d'una trentena d'anys (1949-1980) entre el poeta Salvador Espriu i el professor de la Universitat de Barcelona Antoni Comas. A partir de les cartes es dibuixa la història d'una amistat que comença en un "d'aquells dies feixucs, llargs i tristos" de la postguerra i que durant tres dècades pren com a fil conductor l'amistat entre els corresponsals i el respecte i admiració mutus.

El segon és *Com si entrés en una pàtria*, de Joan Maragall, a cura de Glòria Casals i Nogués. El llibre dóna a conèixer un epistolari inèdit, conservat a l'Arxiu Maragall, integrat per seixanta-dues cartes

que Joan Maragall va escriure entre els anys 1882 i 1895, al seu company a la Facultat de Dret, Josep Maria Lloret, i unes notes de dietari de Maragall. Glòria Casals posa en relleu la importància d'aquests textos primerencs en el procés d'aprenentatge de Maragall i en la conformació de la seva personalitat literària a partir de la tria d'uns camins i del rebuig d'uns altres.

Erudició. El capítol d'erudició comprèn també l'etnografia. *La Fia-faia: ancestral, màgica, única*, de Xavier Pedrals i Costa. La Fia-faia és una festa del solstici d'hivern, la part més visible de la qual consisteix a encendre una foguera a la muntanya a la posta del sol. Posteriorment, un grup de fallaires adults conduirà aquest foc a les

poblacions i el repartirà entre els qui els esperen amb les seves faies disposades. Reminiscència d'antics ritus agraris, sobretot ramaders, el conjunt de la festa evoca altres sensibilitats religioses i festives.

Erudició local: *Recull de documents i articles d'història guixolencs*, d'Ernest Zaragoza i Pascual, aplec de documents i articles referents a la història de la ciutat de Sant Feliu de Guíxols.

I un llibre per conèixer una comarca a través del llegendari, *Llegendes de la Conca de Barberà*, de Rosa Canela i Balcebre, dedicat a una terra de marca, de castells, de pobles i poblets, d'herois, de sants, d'esglésies i ermites, farcida d'herois populars, com sant Magí, el rector de Vallfogona, sant Jordi, sant Pere Ermenegol i, a més, un seguit de bandolers i mon-

jos de Poblet, entre d'altres. Al llibre també trobem temes de religiositat popular (les marededús i imatges trobades per pastors humils); la idealització de lladres i bandolers (com a personatges que lluiten pel poble); l'engany al dimoni; els passadissos secrets; els defensors de l'islam, que simbolitzen l'amenaça i el perill; els tresors ocults com a esperança de fortuna; la idea del bé i del mal; el càstig diví i molts més.

Finalment, pel que fa als llibres d'art, destacariem: *Joaquim Mir a Vilanova*, de Francesc Miralles; *Els paisatges de la Barcelona de Picasso*, de Claustre Rafart i Planas; i el llibre de fotografies *La pell de Catalunya*, amb imatges d'Oriol Alamy i Kim Manresa.

Lluís Bonada

ESCOLA D'ESCRIPURA

de l'Ateneu Barcelonès

narrativa
novel·la
conte
poesia
no ficció
literatura
dramatúrgia
guió de cinema
guió de televisió
redacció periodística
crítica literària
estilística
oficis de l'edició
traducció
humanitats
escriptura creativa per a nens i
per a joves
trobades amb escriptors/es,
poetes i cantautors

en català
i en castellà

2006-2007

Matrícula oberta tot l'any

Escola d'Esriptura
de l'Ateneu Barcelonès

c/ Canuda, 6
08002 Barcelona

Tel. **93 317 49 08**

Fax. 93 317 15 25

escolaescriptura@ateneubcn.org

www.ateneubcn.org

ATENEU BARCELONÈS C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z